

The background of the slide features a photograph of several European Union flags and various national flags, including the Finnish flag, flying on tall poles in front of a modern building with a glass facade. The scene is slightly dimmed to make the white text stand out.

7. Eurooppa on auki EU-kansalaisille

Kuusankosken lukio/Parkkonen

Vapaa liikkuminen ja perusoikeudet

- Kaksoiskansalaisuus: jäsenmaiden kansalaiset ovat myös unionin kansalaisia
- **Lissabonin sopimus** ->perusoikeuskirja
 - Koottu unionissa asuvien kansalaisoikeudet, poliittiset oikeudet, taloudelliset oikeudet ja sosiaaliset oikeudet.
- **EU-kansalainen**
 - voi asua, liikkua, opiskella ja työskennellä missä tahansa unionin jäsenvaltiossa.
 - Saa diplomaattista apua ja suojelua kaikilta unionin maiden edustoilta tai konsulaateilta.
 - Saa oikeuden sairaanhoitoon sairaanhoitokortilla
 - Oma äänioikeuden ja oikeuden asettua ehdolle
 - Euroopan parlamentin vaalit ja kansalliset vaalit
 - Saa Oikeuden vedota Euroopan parlamenttiin ja oikeuden kääntyä Euroopan oikeusmiehen puoleen.

Lissabonin sopimus: kansalaisaloite

- **Kansalaisaloite** -> mahdollisuus vaikuttaa Euroopan unionin politiikkaan
 - Pohjautuu Lissabonin sopimukseen
 - Tarvitaan seitsemästä EU-maasta vähintään miljoonan kansalaisen joukko, että voidaan tehdä Euroopan komissiolle ehdotus lakialoitteesta

Sairaanhoito

- Myönnetään Kelalta **sairaanhoitokortti**
- Järjestelmän tarkoituksena on mahdollistaa ihmisille maassaolon jatkuminen ilman, että heidän pitäisi palata kotimaahansa terveydenhuollon saamiseksi
- Sairaanhoitokortti...
 - Myöntää välttämättömän hoidon
 - On käytössä EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä
 - ovat ilmaisia kaikille osallistujamaiden asukkaille

Vapaa liikkuminen ja työskentely

- Liikkuminen
 - Mahdollisuus opiskeluun, asumiseen ja työskentelyyn
- Työskentely EU-maissa
 - Oleskelu ja työnteko onnistuvat kolme kuukautta ilman oleskelulupaa
- EU-maiden kansalaisiin sovelletaan samoja työehtoja
- Avustusta työnhakumatkaan
- Oikeus työttömyyskorvauksiin omasta maasta 3kk

Viranomaiset tukevat:

- Ulkomailta saadun työpaikan verojen maksu määräytyy yrityksen alkuperän mukaan
- Sosiaaliturva
- EURES (European Employment Services) = työnvälitysverkosto
 - Tarjoaa työnvälitystä, tiedotusta ja neuvontaa
 - EURES-neuvot auttavat työnhaussa
 - EURES-portaalista voi hakea töitä

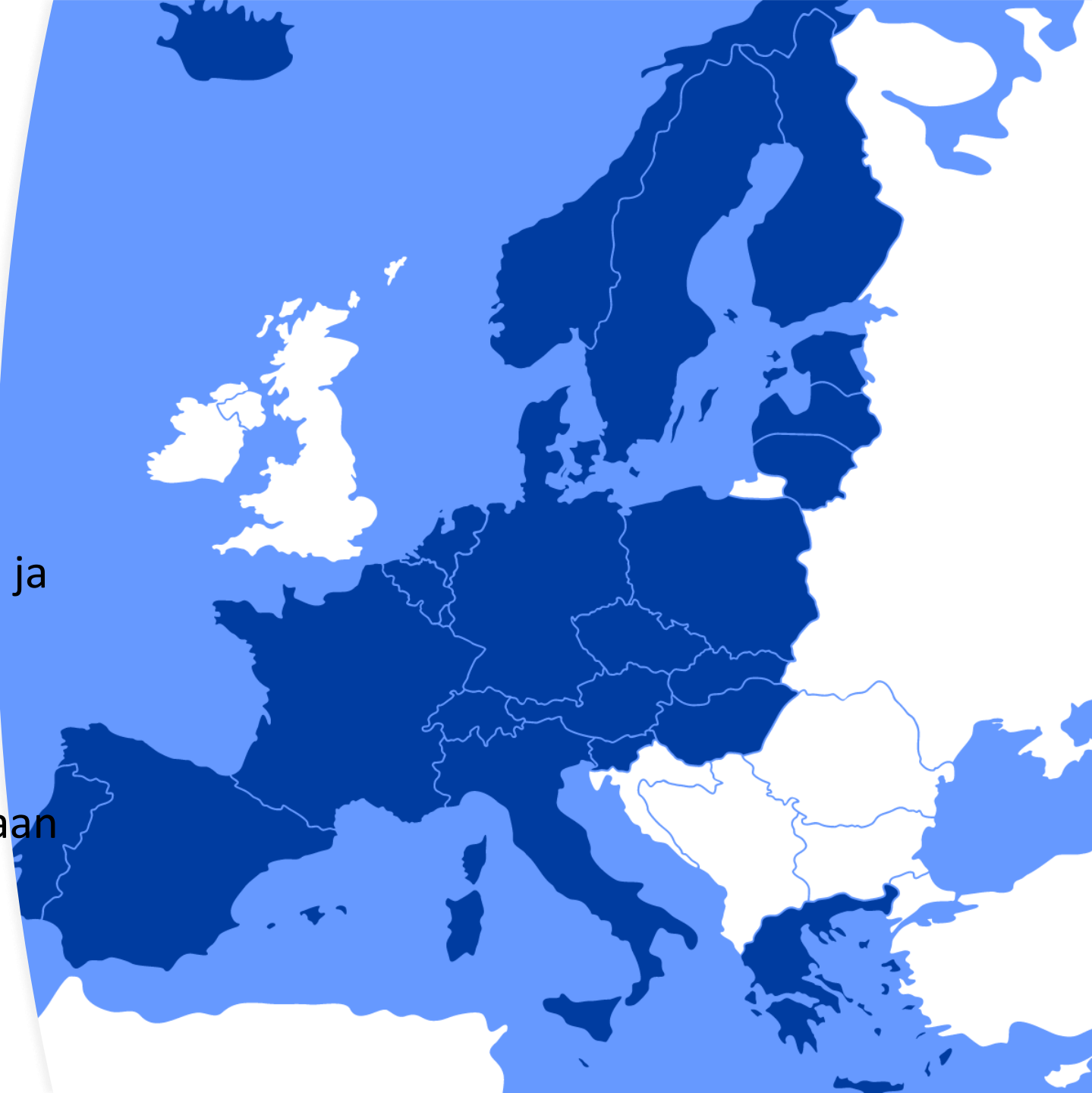

Nuorisotyöttömyys

- Suuri ongelma
- Aiheuttaa taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia
- Moni työtön nuori on vailla koulutusta
- Ehkäisemiseksi EU pyrkii takaamaan kaikille tasa-arvoiset mahdollisuudet koulutukseen ja pääsyn työmarkkinoille
- EU edistää erilaisia hankkeita, joissa rohkaistaan nuoria

Schengen

- Schengen-maat ovat solmineet sopimuksen vapaasta liikkumisesta
- Sopimukseen kuuluu 22 eri EU-maata ja 4 muuta maata
- Ei rajatarkastuksia tai tullimuodollisuuksia
- Schengen-maiden ulkorajoja vartioidaan kuitenkin tarkasti
- Schengen-viisumi
- Tulevaisuus on vaakalaudalla

Vapaa liikkuvuus vaarassa

- Dublinin sopimus (turvapaikan hakeminen ja käsittely ensimmäisessä maassa)
- Pakolaiskriisi (2015) --> Etelä-Euroopan maat päästivät pakolaiset maidensa halki, jotka pyrkivät Saksaan tai Ruotsiin
- EU sopi pakolaisten tasaisesta jaosta jäsenmaiden kesken
- Väliaikaiset tarkastukset sisärajoilla (Schengen-sopimus poikkeusoloissa)
- Pakolaiskriisin pysäyttäminen tai Schengenin murentuminen

Poikkeusolot

- Nykyisten Schengen-sääntöjen mukaan määräaikaista rajatarkastuksia voi asettaa sisärajoille jos on syytä epäillä vakavaa uhkaa yleiselle järjestykselle tai sisäiselle turvallisuudelle
- Rajoitukset koronaviruksen leviämisen estämiseksi
- Maahantulorajoitukset voimassa taas 12.10.2020 --> Schengen-maiden välillä
- 23.11. Tarkoituksena korvata sisärajatarkastukset terveysturvallisuustoimilla (negatiivinen koronatesti alle 72h sitten)
- Korkean ilmaantuvuuden maat, omaehtoinen karanteeni ja/tai testi

Ongelmat

- Työmatkojen hidastuminen (Esim. Belgia, Saksa, Ranska – Liechtenstein)
- Työvoimakustannukset (palkka ja tavaroiden varastointi) --> Hyödykkeiden hintojen nousu ja talouskasvun hidastuminen
- Matkustuksen vaikeutuminen
- Valtioiden kustannukset rajamuodollisuuksien palauttamisesta (rakennukset, henkilökunta)
- Taloudellisten kustannusten arvioitu olevan kymmeniä miljardeja euroja vuodessa

